

Lehet-e a felsőoktatásban kötelező önismereti foglalkozásokat tartani [Can Self-awareness Classes Be Compulsory in Higher Education]

*Dr. Osváth Viola, Szél Alexandra, Szegedi Tudományegyetem, Juhász Gyula
Pedagógusképző Kar, Alkalmazott Egészségtudományi és Környezeti Nevelés Intézet,
Egészségpszichológia és Mentálhigiéne Tanszék; MTA-SZTE Egészségfejlesztés
Kutatócsoport
osvath.viola@szte.hu, szel.alexandra@szte.hu*

Kulcsszavak [Keywords]: felsőoktatás, önismeret, személyiségfejlesztés, csoportfoglalkozás [higher education, self-awareness, personality development, group session]

Absztrakt

A felsőoktatásban számos olyan képzés van, ahol a hallgatók önismeretének fejlesztése elengedhetetlen feltétele annak, hogy ők majd jó szakemberekké válhassanak. A segítő hivatásoknak alapvető jellemzője, hogy a személyiségünk a legfőbb „munkaeszközünk”, így annak csiszolása, fejlesztése elengedhetetlen a hivatásunk gyakorlásához. Az önismeret fejlesztésének egyik legkézenfekvőbb formája a csoportfoglalkozás, ahol a csoporttagok segíthetik egymást, visszajelzéseket adhatnak egymásnak, tapasztalatokat oszthatnak meg egymással.

Ugyanakkor felmerül a kérdés, hogy a felsőoktatásban lehet-e igazi személyiségfejlesztést végezni, hiszen az önismereti csoportoknak vannak olyan alapkövetelményei, amelyeket nem tudunk betartani a tanítási keretek között. Például az önismeretet nem lehet kötelezően végezni. Az ilyen csoportoknak alapfeltétele szokott lenni, hogy mindenki önkéntesen vesz részt benne, de ha ez egy tanóra keretében van meghirdetve, akkor már sérül az önkéntesség.

Előadásunkban azokat a kérdéseket járjuk körbe, hogy hogyan lehet mégis megvalósítani ezeket a csoportokat úgy, hogy ne sérüljenek a hallgatók érdekei, de mégis felkészítsük őket leendő hivatásuk gyakorlására.

A sajátélményű munka kezdetektől fogva része az egészségfejlesztő mentálhigiénikus szakemberek képzésének, és ha nagyobb hangsúlyt szeretnénk adni az egészségfejlesztésben a lelki egészségnek, akkor a leendő szakembereink képzésénél és az ő munkájuk során is ezek az alapvető szakmai-etikai dilemmák szintén felmerülnek majd.

Abstract

In higher education, there are many degree courses where the development of students' self-awareness is a prerequisite for them to become good professionals. A basic characteristic of the helping professions is that our personality is our main 'work tool', so its polishing and development is essential for the pursuit of our profession. One of

the most obvious ways of developing self-awareness is through group sessions, where group members can help each other, give each other feedback and share experiences.

However, the question arises as to whether true personal development can be carried out in higher education, since self-awareness groups have basic requirements that cannot be met in a teaching context. For example, self-awareness cannot be compulsory. The basic requirement for such groups is that everyone participates voluntarily, but if it is offered in the context of a lesson, then the voluntary nature of the group is compromised.

In our presentation we will explore the issues of how to implement these groups without harming the interests of the students, but still preparing them for their future profession.

Experiential work has been part of the training of health promoter, mental health promoter professionals from the very beginning, and if we want to place more emphasis on mental health in health promotion, then these fundamental professional-ethical dilemmas will also arise in the training and the work of our future professionals.

Köszönetnyilvánítás [Acknowledgement]

Az előadás elkészítését a Magyar Tudományos Akadémia Közoktatás-fejlesztési Kutatási Programja támogatta. [This presentation was supported by the Research Programme for Public Education Development of the Hungarian Academy of Sciences under Grant number SZKF-19/2021.]